

## Om programmet

När vi fick i uppdrag att göra en serie om källkritik för dig som går på högstadiet visste vi direkt att vi ville göra program som "var på riktigt". Som handlade om källkritik så som du och dina kompisar möter den varje dag. Källkritik är annars inget nytt. Begreppet började man använda redan på 1800-talet och då handlade det ofta om att ge en annan bild av historiska händelser än den bild som makthavare och kungar ville sprida. Och kanske är det just därför vi ska vara källkritiska idag också? För att det faktiskt finns de som vill lura oss och vinkla det vi ser och hör till sin egen fördel.

I serien Källkritik följer vi Viralgranskarna under några av deras uppdrag. Det du ser i serien är en liten del av deras arbete. Om du skulle granska programmen källkritiskt skulle du upptäcka att det finns en hel del som serien inte visar; och några saker som inte riktigt skildras som det verkligen är. Varför då? Jo, för att man alltid behöver göra val när man gör en tv-serie, ett radioprogram eller skriver en text. Till exempel är vissa delar i programmet rekonstruktioner eftersom det skulle ta för lång tid att följa ett helt händelseförlopp med kameran. Och ibland arbetar Åsa och Emmelie på lite annat sätt än vanligt för annars skulle du som tittar mest få läsa mail eller lyssna på telefonsamtal istället för att se och höra vad de gör och hur de tänker. De val vi har gjort visar inget som inte är sant och inga val är gjorda för att lura dig som tittar, men kom ihåg - det alltid finns anledning att vara källkritisk.

**SE, LÄS, SÖK, TÄNK** innan du **DELAR**.

## Källkritik – Bildsökning

Vad är sanningen bakom Ikeas nya regnbågsfärgade "Putinkudde"? Finns den verkligen på riktigt? Hur gör man en grundläggande bildsökning?

1. "Man hajar alltid till när nånting får så stor spridning så snabbt" säger Emmelie om bilden på "Putinkudden". Vad menar hon med det? Har ni några egna exempel på saker som "alla" har sett och som ni vet har spridits väldigt snabbt?
2. Viralgranskarna försöker nå Ikea för att höra om kudden finns i deras sortiment och om de känner till något om bilden. Vilken avdelning på företaget tror du det är bäst att vända sig till? Resonera kring vart man vänder sig för att få information i olika typer av frågor från några olika stora företag. Välj gärna företag från olika branscher.
3. Vad kan man titta efter i en bild för att se om den är fotoshoppad?
4. Har ni någon gång använt möjligheten att bildsöka? Pröva gärna!
5. Vad tror ni att den som först la ut bilden hade för syfte?
6. Ikeas press-ansvarige säger att de aldrig är politiska; vad var det som var politiskt med "Putinkudden"? Skriv ner en förklaring som någon som inte vet vem Putin är eller vad regnbågsfärgerna symboliserar förstår.